UUTISET

Lähiruuasta on puhuttu pitkään, mutta nyt eletään oikeaa läpimurtoa. **PUHEENJOHTAJA ULLA LIUKKONEN, SUOMEN KEITTIÖMESTARIT**

ARI NAKARI

Hanna Ollikainen hyödyntää myös omenamehun puristuksessa syntyvän sivutuotteen. Omenarouhe maistuu puuron tai jugurtin kanssa, jauhe taas tuo mukavan vivahteen leivonnaisiin.

Pientuottajan tie ravintolapöytään alkaa kokin makuhermojen hivelystä

”Tötteröhatuilla on uskomaton voima”, totesi Suomen keittiömestarien puheenjohtaja Ulla Liukkonen lähiruokatreffeillä Lappeenrannassa.

LAPPEENRANTA (MT)
Herkulliset tuoksut, värit ja etenkin maut täyttivät tilan Ruoka-minimessuilla Lappeenrannassa tiistaina.

Tarjolla oli laadukkaita ja persoonallisia tuotteita omenarouheesta naudanlihaan ja tikkunekuista kalastuselämyksiin. Kaikki vieläpä omasta tai vähintään naapurimaakunnasta.

Tuottajat panivat parastaan, mutta tuottajien ja ammattikeittiöiden lähiruoka-tapaamisen toinen osapuoli loisti poissaolollaan. Tilaisuuden järjestivät Jalo-projekti ja Etelä-Karjalan aikuisopisto Aktiva.”

On puhuttu, ettei Etelä-Karjalassa olisi tuottajia. Missä ravintoloiden edustajat ovat nyt kun tuottajat ovat täällä?” kenttäpäällikkö **Marjut Henttonen** MTK-Kaakkois-Suomesta kummasteli.

”Ongelma taitaa edelleen olla eniten se, etteivät kysyntä ja tarjonta kohtaa.”

Keittiöt pysyttelevät mukavuusalueella

Yrittäjä **Maria Tigerstedt** Mustilan viinitilalta arveli, että pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa keittiöt haluavat edelleen pääsääntöisesti tilata kaikki raaka-aineet yhdestä paikasta. ”Ei uskalleta astua mukavuusalueen ulkopuolelle, koska siitä voisi tulla lisää vaivaa.”

Vaivan tuoma lisäarvo ymmärretään yhä liian harvoin.

Tigerstedt sanoo, että pienet tuottajat tarvitsevat edelleen jonkun, joka niin sanotusti avaa oven suurkeittiöihin. ”Jonkun pitää suositella, tai sitten asiakkaiden painostaa tarpeeksi kovasti. Onneksi meillä on täällä **Liukkosen Ulla**.”

Suomen keittiömestarien lappeenrantalainen puheenjohtaja Ulla Liukkonen on itsekin sitä mieltä, että tötteröhatuilla on uskomaton voima.

”Asia menee parhaiten perille syötävän kautta ja maistattaminen on tehokkainta, kun kokki tekee sen.”

Vetoomuksia paikallisen puolesta

Liukkonen tekee jatkuvasti töitä paikallisen ruuan käytön edistämiseksi. ”Tämä lähtee sydämestä ja antaa iloa elämään.”

Tällä hetkellä työn alla on presidentille vetoomus, jotta hän käyttäisi tilaisuuksissaan suomalaista ruokaa. ”Halonen käytti, toivotaan nykyiseltä samaa.”

Lisäksi Liukkonen lähettää pian eduskunnan ruokaryhmän nimissä kuntapäättäjille kirjelmiä, joissa vaaditaan lähiruokaa julkisiin keittiöihin. ”Uskon, että ruokaryhmä saa tuloksia aikaan.”

Lähiruuasta on puhuttu pitkään, mutta nyt eletään Liukkosen mukaan oikeaa läpimurtoa. ”Täytyy vain varoa, ettei tätä tule jo liikaa.” Terminä paikallinen ruoka on kokille mieluisampi kuin lähiruoka.

Omenassa vielä paljon ammennettavaa

Minimessujen tuotteista vannoutunutta paikallisen ruuan puolestapuhujaa ihastuttivat etenkin omenarouhe ja -jauhe.

”Omenan hyödyntämisessä suomalaisilla olisi parannettavaa. Rouhe on hyvä kotimainen idea mysliin tai puuron päälle”, Liukkonen sanoo.

Imatralainen omenantuottaja **Hanna Ollikainen** itse syö omenamehun puristuksessa syntyvästä sivutuotteesta kuivattamaansa rouhetta mieluiten jugurtin kanssa.

Ollikainen on kehittänyt puristuksessa yli jäävälle osalle hyötykäyttöä elintarvikkeiden jatkojalostusyrittäjyyden koulutushanke Jalossa.

”Ravinteet ovat kuoressa, siksi sivutuotetta on sääli heittää pois. Lisäksi syöntiomenassa tulee aina kakkoslaatua, näin sekin saadaan hyödynnettyä.”

Ollikaisen ja tämän puolison yritystoiminta on kehittynyt muun työn ohessa Martoilta ostetun mehustamon ja oman omenatarhan ympärille.

Rouheen pienimmät hiput erotellaan jauheeksi, jota voi käyttää esimerkiksi leivonnassa. ”Sitä voi käyttää myös, vaikka olisi jauhojen suhteen rajoituksia.”

TERHI TORIKKA

Suomen keittiömestarien puheenjohtaja Ulla Liukkonen on onnellinen paikallisen ruuan läpimurrosta. Paikallisuus on viime aikoina ollut myös suosittu hääteema.

Gasum aikoo tuoda maakaasua laivalla

Maakaasuyhtiö Gasum suunnittelee terminaalin rakentamista nesteytetyn maakaasun (LNG) tuomiseksi Suomeen. Nesteytetty kaasu voidaan tuoda laivoilla. Tällä hetkellä kaikki kaasu tulee putkea pitkin Venäjältä.

Uusi terminaali rakennetaan Porvooseen tai Inkooseen, jos Gasumin suunnitelmat toteutuvat.

Terminaali maksaa 300 miljoonaa ja valmistuu vuonna 2018. Ensimmäinen konkreettinen toimi on ympäristövaikutusten arviointi, joka alkaa huhtikuussa.

LNG-kaasua voi rahdata laivoilla, sitä voi ostaa useista maista, eikä sen hinta ole sidottu öljyn hinnan nousuun, toimitusjohtaja **Antero Jännes** luettelee etuja.

LNG-kaasu myös monipuolistaa yhtiön kaasun hankintaa. Tällä hetkellä kaikki maakaasu tulee Suomeen Venäjältä Siperian kaasukentiltä. LNG-kaasua tuottaa Venäjän lisäksi esimerkiksi Qatar, Algeria tai Norja.

Venäjän kaasu sidottu sopimuksilla

Venäjän kaasu on sidottu pitkiin sopimuksiin ja sen hinta nousee öljyn hinnan mukana.

”Nesteytetyn kaasun hinta on ajoittain ollut edullisempi kuin putkikaasun”, Jännes sanoo.

Lisäksi LNG-kaasu tuo meriliikenteelle vaihtoehdon, joka täyttää IMO:n vuonna 2016 voimaan astuvan rikkipäästödirektiivin.

Terminaalin paikat on valittu siten, että olemassa oleva kaasuputki kulkee lähellä. Porvoossa terminaalin liittämiseksi kaasuverkostoon pitää rakentaa neljä kilometriä putkea veden alle ja Inkoossa noin 20 kilometriä maan pinnan alle.

Terminaalin kautta voitaisiin tuoda jopa puolet Suomessa kulutettavasta kaasusta. Gasum arvioi, että liikenne Suomenlahdella lisääntyisi noin 38 tankkerilla vuodessa, kun terminaali on täydessä käytössä.

Nesteytetty LNG-kaasu on samaa ainetta kuin putkessa kulkeva maakaasu. Se on vain jäähdytetty nesteeksi kuljetusta varten. Maakaasu tiivistyy noin 600-kertaiseksi, kun se muutetaan LNG-kaasuksi.

LNG-maakaasu on eri asia kuin nestekaasu.

AIMO VAINIO

Maakaasuverkosto ja LNG-terminaalin sijaintivaihtoehdot

Lähde: Gasum

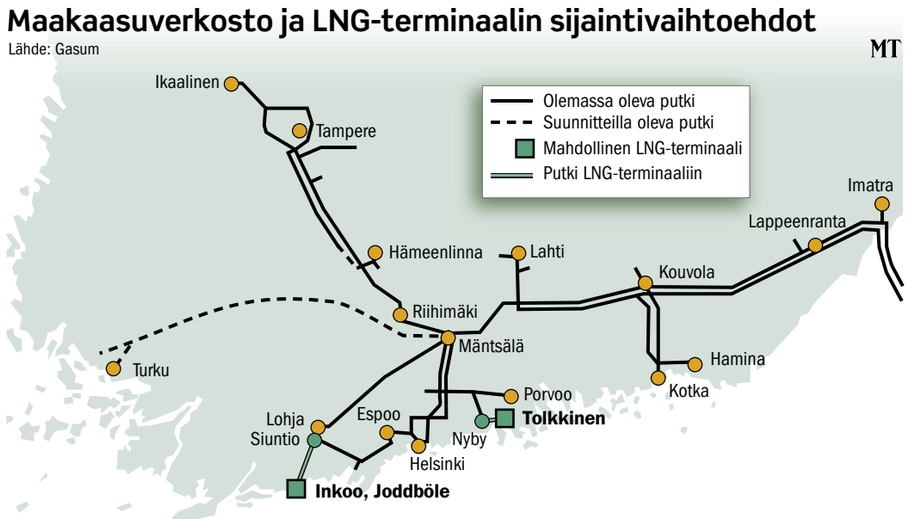

Lähivakuutus-ryhmän avainlukuja

MT	2010	2011
Kokonaisvakuutusmaksutulo, milj. e	351	372
Sijoitustoiminnan tulos, milj. e	44	0
Yhdistetty kulusuhde, %	103	101
Liikevoitto, milj. e	37	–2

Lähivakuutus-ryhmä jäi täpärästi tappiolle

Lähivakuutus-ryhmä kasvatti maksutuloaan, mutta loppuvuoden myrskyt ja nollatuotot sijoituksista johtivat ryhmän pikkuisen tappiolle verojen ja maksujen jälkeen.

Numeroiden valossa Lähivakuutus-ryhmän viime vuodet ovat olleet dramaattista laskua. Edellisvuonna ryhmä näytti 37 miljoonan euron liikevoittoa ja sitä ennen 65 miljoonaa.

”Toiminnallinen tulos oli kohtuullinen”, tiedotusjohtaja **Arto Heinonen** Lähivakuutuksesta luonnehtii viime vuotta.

Lähivakuutus ylsi liiketuloksessaan ennen veroja ja muita velvoitteita viisi miljoonaa euroa plussalle. Edellisvuoden vertailutulos oli 39 miljoonaa euroa.

Myrskyt koettelivat

Tapani- ja Hannu-myrskyt riehuivat loppuvuodesta Lähivakuutukselle 20 miljoonan euron korvausmenot. Edellisvuonna kesämyrskyt aiheuttivat korvattavaa liki saman verran.

Lähivakuutus-ryhmä on suuri metsävakuuttaja. Lisäksi kahtena vuonna myrskyt osuivat sen vahvojen markkinaosuuksien alueille.

Maatilojen vakuutuksia ryhmä menetti kilpailijoille, Heinosen mukaan muutaman prosenttiyksikön. Ryhmällä on niistä melkein neljä vakuutusta kymmenestä kuten Tapiolallakin.

Parhaiten Lähivakuutus-ryhmä pärjäsi autovakuuttamisessa. Liikennevakuutuksista heillä on joka kymmenes. Pienten ja keskisuurten yritysten vakuuttamisessa menestyttiin.

Heinonen kehuu sijoitustoiminnan nollatulosta kohtuuhyväksi markkinatilanne ja kilpailijoiden tilanne huomioiden. Sijoitusvuosi oli vaikea.

Yhdistetyssä kulusuhteessa Lähivakuutus-ryhmä pääsi kannattavasti 99 prosenttiin. Vuonna 2010 meni vähän yli. Ryhmä tavoittelee 95–100 prosentin haarukkaa.

Vakuutusmaksut kattavat silloin menot, joita korvaukset, markkinointi ja liikekulut ryhmälle vakuutustoiminnassa maksavat.

Ensivakuutuksen maksutuloaan ryhmä kasvatti puolisen prosenttiyksikköä enemmän kuin vahinkovakuutus alana keskimäärin. Lähivakuutuksella lisäys oli 6,5 prosenttia.

Markkinaosuudessa Lähivakuutus-ryhmälle kirjataan silti parin prosenttiyksikön takapakki. Nyt se on 9,3 prosenttia, jolla ryhmä kamppailee tasapäin Fennian kanssa alan kolmannesta sijasta.

”Olemme edelleen neljänneksi suurin”, Heinonen myöntää.

Finanssialan keskusliitto huomioi Suomen markkinaosuuksissa ensi kertaa Nordea-kumppanin, tanskalaisomisteisen Tryg-vakuutusyhtiön. Tämä selittää Heinosen mukaan muiden laskua.

Fuusio etenee

Toimitusjohtaja **Erkki Moisander** ei maanantaina eikä tiistaina kommentoinut Lähivakuutuksen tulosta, sillä hän jatkoi fuusioneuvotteluihin Tapiolan kanssa.

”Fuusio etenee mallillaan”, Heinonen kertoi.

Lähivakuutus ja Tapiola muodostavat yhteisen keskinäisen vakuutusyhtiön ja 19 alueyhtiötä ensi vuoden alusta. Moisander aloittaa uutena pääjohtajana.

”Henkilöstön edustajat halutaan pitää pimennossa valmistelusta”, toiminnanjohtaja **Kirsi Kovanen** Vakuutusväen liitosta valittaa.

JUHANI VIITALA

Tulipalossa kuolee yleisimmin yli 65-vuotias

Melkein puolet alkuvuonna tulipaloissa kuolleista oli yli 65-vuotiaita. Turvallisuuden lisääjäksi suositetaan automaattista sammutusjärjestelmää.

Suomen Pelastusalan keskusjärjestö Spek suosittelee sammuslaitteistoja kaiken tyyppisiin asuinrakennuksiin. Ne parantavat paloturvallisuutta ja pelastautumista.

”Automaattisia sammutusjärjestelmiä on jonkin verran omakotitaloissa”, tiedotuspäällikkö **Juha Hassila** Spekistä sanoo.

Sammutusjärjestelmiä on asennettu lähinnä vanhustentaloihin ja turvakoteihin. Omakotitaloon järjestelmä voidaan asentaa uudisrakentamisessa tai jälkiasennuksena.

”Laitteisto maksaa saman verran kuin parketit lattialle.”

Alkuvuonna tulipalossa kuolleista 40 prosenttia oli vähintään 65-vuotiaita. Ikäluokan osuus palokuolemissa on yli kaksinkertainen heidän väestöosuuteensa verrattuna.

Tulipaloissa kuoli 23 henkilöä vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana. Viime vuoden alussa kuolleita oli 17 henkilöä. Kahden henkilön lasketaan pelastuneen sprinklerin ansiosta.

Spekin ennakkotiedon mukaan 11 henkilöä kuoli omakotitalojen paloissa.

JUHANI VIITALA

Liikkuvista palveluista vastaliike keskittämiselle

Etelä-Karjalassa selvitetään parhaillaan yli 65-vuotiaiden tarvetta liikkuville palveluille.

Selvitys on osa Hyvinvointia ja energiatehokkuutta asumiseen -hanketta, jossa Lappeenrannan teknillinen yliopisto (LUT) kehittää liikkuvien palvelujen toimintamalleja etenkin haja-asutusalueiden asukkaille. Hankkeen päätarkoitus on lisätä keinoja, joilla haja-asutusalueitten ikäihmiset pystyvät asumaan pidempään kokonaan.

Kysely tehdään 3 000 satunnaisotannalla valitulle. Sen tarkoitus on selvittää, millaisia palveluja tarvitaan lähipalveluina ja miten kyselyyn osallistuvat ihmiset haluaisivat itseään palveltavan.

Esimerkki liikkuvasta palvelusta on Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin Eksoten Malluauto, joka tarjoaa terveydenhoitajan palveluja kylillä.

Liikkuvat palvelut ovat vastaliike keskittämiselle, jota esimerkiksi kuntaliitosten myötä syntyy, sanoo professori **Jouni Koivuniemi** LUT:ista.

Tutkijat selvittävät myös, voisiko liikkuvia palveluja hyödyntää muussa kuin hyvinvointipalveluissa ja voisiko niiden kautta syntyä uusia liiketoimintamalleja.

Palveluja myös lapsiperheille?

Kyselyssä on mukana iäkkäämpää väestöä, mutta liikkuvat palvelut voisivat tutkijoiden mukaan tuoda palveluja myös haja-asutusalueiden muille asukkaille, kuten lapsiperheille.

Tutkijat selvittävät, mitä asiakasryhmiä Mallun kaltainen liikkuva palvelu voisi hyödyttää, mitä palveluja eri asiakasryhmät tarvitsevat sekä mitä näistä palveluista voitaisiin järkevästi tuottaa liikkuvilla alustoilla.

”Mallu toimii aikataulun mukaan, mutta pohdimme sitäkin, voisiko liikkuva palvelu toimia myös kutsusta. Uusien palvelumallien houkuttelevuus voi olla osaltaan kiinni siitä, mitä muuta asukkaita aktivoivaa tai heidän tarpeisiinsa liittyvää voisi pysäkeillä tapahtua”, Koivuniemi miettii.

TERHI TORIKKA